

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe 7 d., 6 luni 3 d. 50 or., 3 luni 1 d. 75 or.
Pentru măsoare pe un d., 6 luni 4 d., 3 luni 2 d.
Pentru străinătate pe un d., 6 luni 6 d., 3 luni 3 d.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:

Administratia tipografie arhiepiscopală Sibiu, strada Mărișalilor 47.

Corespondențele sănt a se adresa la:

Redacția "Telegrafului Român", strada Mărișalilor Nr. 57.

Episodicul neamțesc se refuză. — Articolele neaprobate nu se impunăză.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 or., — de domini 12 or., — de trei or.
15 or. răsodă cu literă garamond și timbru de 30 or. pentru
șe-care publicare.

Revista politică.

Sibiu, în 2 Decembrie.

În dieta Ungariei și anumit în casa deputaților a avut loc una din acele scene care sunt rarăți parlamentare. Lucrul, vorbind în limbi diastrice moderne, e cam vechiu, pentru că s'a întâmplat deja la 9 Decembrie st. n. Mai pe larg însă nici astăzi nu putem impărtăși prin coloanile noastre. Pe scurt în spunem, că deputatul Otto Hermann în desbatere prioritario la tratatul cu Serbia, după care aceasta și monarhia noastră se obligă reciproc a estrada pe criminalii de rând (furi, lotri, ciegi, etc.) și pe atenatorii monarhilor și a membrilor familiilor lor, — susține că omorul politic nu este o punte altărată cu crimile de rând. Permisibilitatea de a omori pe monarhi a încuviințat-o nici Irányi membrul stângel, cu toate aplauzele săngui estreme, care aprobă teoria lui Otto Hermann și a lui Németh.

Min. president Tisza, indignant că s'a putut exprima astfel de idei în casa deputaților Ungariei, roagă pe aceasta a primii proiectul cum "au adus guvernul. Cuvințele ministrului au provocat o controverșă între sine și Albert Németh, care s'a terminat cu aceea, că Németh a dîs lui Tisza că a mințit septe ani pe bancele opoziției, pentru că se poate înșela o seară și apoi să se foturi în ministeriale. Se intinge de sine ca cuvințele acestora au provocat indignația generală în casa deputaților.

Președintul casei după ce s'a așezat tumultul, a chemat pe Németh la ordine. Surjindă la primul deputat ordină și desbaterea a urmat mai departe. Proiectul guvernului a fost primit cu mare majoritate; scandalul însă a ramas și în remane scandal."

Era vorba că aceașa a săli pe ministrul-președinte Tisza a merge la Maj. Sala Gódolloi se raportează despre dînsu, căiții se cără permisările de a se duela cu A. Németh. Nici una nici alta, dică nici, de oare ce un ministru prezident nu poate cădea înșuși dreptul penal, care interdică iusul, dar de altă parte, de oare ce el ministru este un dusman mare al versările de sânge, mai ale că vorba este de săngolești?

Acoste din urmă despre ministru ne se par giuame neopritiv. Urmare afacerelor însă era să fie sătă. Clubul partidei guvernului voia ca din incidentul acesta să vină cu un proiect, prin care se cără reformarea reglementării tuturor caselor. Ministrul-prefesie însă a fost genos și a respins proiectul (în club).

Ministrul de externe Kálmán Körösy a primit în 11 l. c. st. n. personalul oficiului de exterior condus de capu secționat Kállay.

Între principalele Bismarck și între curiapele se incăsează o dragoste din care următorii cred că Papa, pe socoteala regatului italian, va căpăta patrimoniu percut și cu el puterea luminească. Bismarck pentru că se întărește dra-

goște, la ocazia, în parlamentul german, a aruncat sunetele cuvintelor care sunt de interes. Noi am înțeles că datoria noastră era, ca comprimend bătălie înime noastre, de a recomandă acesta va atrage centrul catolic din parlamentul german în partea sa și la ajutorul contruinui va căpăta o majoritate pentru proiectele sale economice. Înse a'vezut că și un Bismarck se poate înșela în calul. Urmaritorul lui l-a lăsat pe jos. Dragoste s'a clătinat, suggări și organale cancelarului flueră altă note. Ele recomandă papă și se impace cu Italia.

În primul dragostei celei scurte între Bismarck cu Vaticani, Mancini ministru de externe din Roma (în 8 Dec. n.) a rostit în parlamentul italian un discurs pe care în urma lui îl reproducem mai la valoare. Discursul fu rostit în parlament însă la adresa cancelarului german. Bismarck a înțeles acum că amorul seu cu Vaticaniul în următorul lui i poate fi de folos. A'vezut din un alt discurs al ministrului de externe frances însonat Franciei că aceasta s'a pută apropiu de Italia și s'a fi gândit că razinul de Rusia cam hodoșorât de nihilism și panislavism nu e tocmai cel mai sigur și al Austria-Ungariei nu e de ajuns. Așa a înărcinat po ambasadorul său în Roma se spune ministrului italiano de externe, că cuvințelor sale li s'au dat o explicație. Simpatia sa pentru Italia și dinastia acesteia nu o poate trage înțemea la Indoială. Sa se dică:

"*Alle Liebe rostet nicht,*" sau "Un recueil toujours à ses premiers amours."

În următoarele noastre cu Germania sunt nr numai regulate dar prea bine voitoare; ele sună mai ameliorat în așezate din urmă timpuri. Zelul intelligent al confelui Lamay a contribuit mult la acest rezultat.⁴

Raporturile noastre cu Germania sunt în numai regulate dar prea bine voitoare; ele sună mai ameliorat în așezate din urmă timpuri. Zelul intelligent al confelui Lamay a contribuit mult la acest rezultat.⁴

Dr. Mancini a făcut și lansa generalul de Robilant, apoi a resumat raportul ambasadorului Italiiei la Berlin, probând că principalele Bismarck consideră ori ce actă dă amicile către Austria ca adresante să Germaniei și a comunicat declaratiile termișorii și întreagă satisfacție incidentul ridicat de cuvințele d-lui de Kállay înaintea delegației ungare.

Căd despre recente cuvinte roșite de către principalele Bismarck înaintea Reichstagului german, ele fără consecința unor excursioni oratoare prin mijlocul mai multor națiuni ale Europei pentru a probă că liberalismul este peste tot mascul republicanismului. Prin amor și prin respect către Germania, Dr. Mancini crede că tăcerea și o rezervă absolută sună cea mai bună și cel mai demnă respunză. „Este zadarnică, dice el, de a releva afirmația că monarhia noastră precum și dinastia sănt amintite de nesec grave pericole; consecința publică marțurisesc că poate în nici o feală monarchia și dinastia nu rădăcini mai puternice decât la noi unde dinastia, ca și în Germania, a unit prin nesec eminente servicii, societatea sa cu cauza națională.

Dr. Mancini anunță vîtorioase publicare a documentelor asupra cestuielor turco-grece și tunisene, apoi dice: „În mijlocul indiferenței generale, singură Italia nu recunoște cestuijene create în Tunis prin tractatul de Bardo. Oi și cestuijenele asupra acestui subiect ar fi actualmente prenăudă și pericoluoasă. Căt despre cestuiene Egipțiană, opera reformatrice începută în această țară și ar fi avut un mai bun rezultat dacă cestuijene a Franției și a Angliei; ea ar împrietenă actiune comună un caracter neinteresat.”

În cestuijene Dunărei, Italia nu se preocupa decât a apăra marele principiu al li-

bertăței navigației pe a oastre și, afară de determina rea modalitatea.

Dr. Mancini anunță în sfîrșit că a luat inițiativa unei convențiuni internaționale pentru protecția drepturilor civile ale străinilor, că a numit o comisie care se pregătește un proiect de lege asupra extrădării și apoi conchide dică, că scopul să este ca Italia se exercea o legitima autoritate printre națiunile civilizate, dar pentru ca să atingă această întrebătură ca un minister se arăbă stabilite.

Tribuna diplomatică era în complet; discursul ministrului a fost de multe ori vînă aplaudat; el a facut o impresiune excelentă.

Cestuijnea Dunării.

„Le Nord”, în primul său Bruxelles din 7 Decembrie, revine asupra cestuijne Dunări și a suspendării relațiilor personale între ministerul Astro-Ungariei și la București, și guvernul român.

Sătăind liniste și discuția reccoașă foaia adângă:

Polemica actuală pută să se înțeleagă acum un an, pe când cabinetul din Viena pușese înainte, în faimoul său antră proiect, pretensiunea de a exercita o influență preponderantă în comisie națională ce propunea pretenție, care totărziu pe România a respinge, într-un mod radical ideea înființării unei comisii mixte. De această epocă însă situația s'a schimbat.

Fără Indoială că ante-proiectul nu s'a retrăs; dar se lecăriilelor întreneri caru au avut loc pentru a ajunge la un compromis de natură a permis Austriei să se retrage cestuijne, pînă o voce preponderantă în comisie națională. Aceste negocieri nu au ieșit încă; singurul fapt însă că ele s'au făcut cu participarea Astro-Ungariei, dovedesc că această putere nu este hoărătă a meninține principiul ce formulează în anteproiect că, care a mîșcat România, trebuie se recunoască într'un mod legitim. Reîndecare de către monarhia Habsburgilor a unei poziții preponderante la Dunărea de Jos, în pagube rivești, acestei părți a fluviului, pare a fi prin urmăr decât considerentul trecutului și în privința acestui punct România a obținut deja în principiu dacă nu în față o reală satisfacție.

„Le Nord”, punând în discuție o frasă din discursul Coroanei, aceea privitoare la „supravegherea cea mai riguroasă” asupra liberiei navegației și a poliției Dunării, încheie primul Brussels, dică că este nevoie după cum stă adă cestuijne, de o examine reciproc și înțeleaptă.

Cetim în Turquie:

Când se ridică o contestație între doi particulari nu este rar a se audii dicendum de unul cătră celelalt.

Te superi prin urmare și nă dreptă.

„Acesta este, ni se pare, casul Astro-Ungariei cu România. Nu mai era de mult timp un secret pentru

nimeni că guvernul din Viena trentă a avea preponderență a supă Danubiu, România, ca putere riverană să opună cu drept cuvânt la această pretensione. Discursul regelui Carol n'a mai lăsat să subsiste nici o domnilă asupra guvernului roman de a susține o cauză dreaptă care interesează pe cele-lalte națiuni și al căror reprezentanți direct este doar. Dar eacă că telegraful ne anunță deodată decizia lui la Viena de a suspenda relațiunile politice cu București. Supărarea guvernului austro-ungar se bazează, dice Agenția Havas, pe partea discursului tronului în ceea ce privește Dunăbui.

Apoi după ce reproduce acea parte, continuă astfel: „Deoarece acest limbaj este ferm și energetic, dar în același timp trebuie să recunoascem că arată la regale Carol I o convicție sinceră a drepturilor tăiere sale și o dorință arădindă de a consacra independența României. Nu este în acel discurs nimic care să supere pe Anstro-Ungaria, afara numai dacă socotește ca o insulă expresiune voinei unei tăieri care, basându-se pe tratate și dreptate, intențează să aprobe în totalitate libertatea navigațiunii pe Dunăre. Ceea ce cere România nu este un privilegiu esențial, este consecuția unui principiu că căutării interesează de o potrivire po toate națiunile maritime. Așa dar, este permis de a conchide că atitudinea regelui Carol este corectă și că merită simpatie tuturor. Fără îndoială este în opoziție cu vechile Anstro-Ungarie, dar în totă echitație nu se poate blama România pentru că căută să stabilească drepturile sale și libertatea navigațiunii. Demersurile făcute de Franția și în urma de Austria, nu sunt în general aprobate. Prin urmare un compromis de natură să da satisfacție tuturor intereselor va fi singura soluție posibilă a cestimilei Dunării, care durează de atât de lungă vreme.”

„Românul”

Responsul la discursul tronului român.

Proiectul comisiunii senatului Sire!

Senatul a ascultat cu o viață căreioare mesajul Majestății Tale către Corpurile Legiuioante întinute în sesiunea ordinară pentru prima oară de constituire Regatului.

Senatul își reamintește secolii de suferințe, prin care a trezit patria noastră, pericole, care, continuu și amintindu-l, luptele susținute pentru a scăpa existinței națională, silințele puse, în mijlocul atât de dificilătăți pentru a nu ramână în afară de progresul lumii civilizate. Tot o dată noi privimă la rezultatele dobandite prin o muncă conștientă și constantă, la corințele mari care se adresează tuturor pentru a consolida cu putință un sbor sigur și puternic în viitor. De aceste cugători era nedesperată recunoașterea primită de țărănește. Majestății Tale, Capitanul armatei pe campul de batălie, domnului tăieri în lucrarea organizată noastră politică și economică.

Ajungi astăzi că și un stat liber cu o poziție asigurată și respectată: avem cu toții conștiință de cea ce naștemu și în drept a cere dela reprezentanții ei pentru ca sacrificiile a multor generații și succesele obținute să nu ramână zadarnice.

Am primit deci cu bucurie asigurarea Majestății Sale, că starea Europei ne promite o epocă de pace și de liniste. Aceasta este o dorință constantă a noastră, căci avem mult de lucrat pentru a ajunge la nivelul celor-lalte State Europene și pentru a pași pe urmă cu dănsire înainte pe calea unui progres durabil.

Senatul a văzut cu o viață mulțimire că în cestimile liberii navegațiunii din Dunăre atât de strâns legată de dezvoltarea noastră politică și economică, guvernul Majestății Tale a acordat să susțină și să apere drepturile și interesele țărei. Avenii depălnit într-un acord cu să se astfel într-un depălin acord cu simțimile națiunii, el va ieși cu regularea definitivă a acestei cestimi și se va responda legitimitelor noastre așteptări.

In desvoltarea interioră nu ne a fost dat, în adevăr, până acum, să cădă așași fundamental, pe care trebuie să rădăcăm edificiul nostru național. Reman lacuna de independentă. Reman lacuna de independentă. Reman ramuri întregi ale activității noastre de perfecționat. Cu progresul efectuat în cestimile economice și financiare, trebuie să meargă mană în mană un progres solid al culturii noastre morale intelectuale.

Vom examina deci cu atenție proiectele de lege cu ni se vor supune de guvernul Majestății Tale în acest scop. Ne vom ocupa cu tot din adinsul de proiectele de legi privitoare la fmbunătățirea stării poporațiunilor rurale. Vom pune o deosebită atenție pentru a examina ameliorările coadă și se introduc în instrucția publică și în completarea proiectelor armatei, căci pe aceste instituții se razină totușe speranțele în viitorul nostru.

Sire!

Fii convins că Senatul va căuta să ne mențină la înălțimea situației, unde l-a pus constituita, și că Majestatea Ta ne va să tot dea una într-un singur gând și într-o singură cugătoare, aceea a binei tăieri și de devotamentului către Torn și Dina-

stie. Trăească Majestatea Sea Regele! Trăească Majestatea Sea pregrațioasă noastră Regină!

Raportorul comisiunii, D. Sturdza.

Apel,

către întreaga inteligență română de pe teritoriul Despărțimenterii VI (comitatul Hunedoarei) și Asociației transilvane pentru literatură română și cultura poporului român.

Nefatigabilă frunză și conduceță cu românii de pe la anii 1860—1861 inspirată de măreția idei a înălțării în cultură a poporului român din Transilvania, necuratând ostenele și sacrificii de o parte, delădurând toate pedecele și obstațele la altă parte, sprinținând cu multă căldură de întreaga inteligență română: au dat ființă Asociației transilvane pentru literatură română și cultura poporului român*, negreșit cu bună intenție, cu timp, se devină un etern monument de glorie al națiunii române.

Genova este prezentă este rezervată sublima datorină, într-unindu-și totale forțele material și morali, se face, ca scopul fizic în statulă a cestiei „Asociației” se fi căt mai curând atins; ceea ce numai astăzi se poate spune, că totușe româniște și că cu putință, dacă totușe români, fară deosebire de condițione, vor concurge cu obul lor la înălțarea ei.

Până acum însă, după cum se vede din rapoștul public și după cum se exprimă înșuji comitetul central, Fondurile aceliei „Asociații” de altminteră scumpă noastre tuturor, în cei 19 ani ai activității sale, au crescut în proporție atât de modeste, încât venitul din acelui nichid pe do-o parte nu responde insufletelor trebuinței și pretențiunilor, cari să facă la ele.

In vedereasca, subcomitetul despărțimenterii VI al Asociației transilvane, gelos de ajungerea scoalăi amintită de o parte, și cu privire la spărzarea agendelor comitetului central de altă parte, voind a parta o exactă evidență despre toți Domnii membri fondatori și ordinari ai me-

morației „Asociaționi“ de pe teritoriul acestui despărțimenter, firm în speranță că membru-voacă nu va ramâne fără efect: roagă cu respect, pe toti Domnii membri, și în genere pe toți sincerii doritori: de o cultură generală a poporului roman, să nu pregețe azi să tot sucursul Distior: la înălțimea acestei salutare instituții de cultură națională și înmulțirea fondurilor ei, observând tot odată, că din punctul de vedere al evidenței indicate, se binevoiașă a se înșinuă la acest sub-comitet, atât acei din care sunt deosebiți și asociații: cestim și că aceia, care în viitor doreșă a fi.

In fine pe bass regulamentular „Asociaționi“ și că se poate satiafăcă provocările comitetului central din Octobre 24 anul curiou Nr. 361, având în vedere multiplele recorințe cărora trebuie se facem față din convingări și patriotic, cu deosebire, ca se ne putem consulta asupra modalităților, ce sint a se urma spre ajunerea scopului menționat, subscrizii comitet își va invita o invitație la o săptămână după desfășurarea înțelegerii de la 18 octombrie, careva având loc în Deva la 19/31 Decembrie 1881 la carele 10 din și în localitatea societății române de lectură.

Din sediul sub-comitetului despărțimenterii VI al „Asociației transilvane“ înființată în Deva la 24 Noemvre 1881 st. n.

I. Papuia,
director.

F. Hoss Longin,
actuarie.

lui N. Ionescu, reprezentantul universității Iași la înălțarea statutu lui Eliade.

Dumolir! Vocea românească întregi ar trebui acela pentru că să vorbească după totușu cuvîntul deosebit de bună cunoscere a Ioan Eliade, fiindcă el a fost expresiunea simțimilor națiunii întregi. Dar slabă moa vece ce care va putea juge că se înălță o serbare acesea? Măcar de aci puță exprima cîteva de pagini ceea ce este în momentul de față în cîmei și creșteri capitală României libere și independente! Pe cînd oraș era desfășurată în domeniul principale vasale, din popor și peana, fiindu genial al Tergovicii eșan în vînt care străbătu în toate unghirile României, și resuau versuri de patrie și de libertate, sărbători deosebit de obicei, sărbători deosebit de obicei, sărbători deosebit de obicei și geografice și politice, și ajunând până la marginile limbii românești reînviata. Eliade s-a ridicat la înălțime simțimilor mari și să înțeleg poporul românesc; el a fost înființatorul națională pretenziuni. El a stat ca marele preot al unicei spiritoare în România. Astăzi capitala așa a României se onorează și pe sine împlinindu-i datoria de recunoaștere către acel mare națională și, el care, ca fiu, pentru că înșig era expresiunea a totușu românești: care fu populară, fiindcă învăță pe săi populașe a cugătoare românește, și a se devota redescoperirei și luminișării poporului.

Eliade a fost mai alături de credințiose cana și a ridicat poporul sări la înălțătură și prin lumina, și caces, în mijlocul resuării popolare, căcă totușe oră tulbura și îngrăitorul de gheu împinguără capitala române, singura voca să a predomnuat peste toate; și de aceea învățătorul poporului care fu și proclaimatorul drepturilor sale, merita și la capul guvernării populară la data din 1848, anul desfășurării politice a tuturor românilor.

Ei au mare lucă, fiindcă în cea mai înaltă derogatorie la care a putut se ajunga și o simă învățătoră al poporului. Eliade a rămas despușură omul poporului. De aceea numele său a fost marit de aceea cuvenită și a avut patere, de aceea el a stat cel mai înalt învățător al generațiunilor pre-

ministra postal, patriot, care a illustrat amintire eroice ale patriei, că acel institut superior de învățătură, mai făcut onoare însemnată de către însăși împăratul român, în numele corpului universitar surorii din lași nu așezat din toată linișta cu expresiunea simțimilor de recunoaștere manifestate aici.

Dar mai am încă o înălțare de asemenea și tot atât de placută mie din partea modestei societăți pentru învățătură populei din Peatră, tot dintr-un jumătate de Milcov, unde numele altui învățătorului al generațiunilor mature de astăzi tot aşa de venerat ca și al lui Eliade. În numele asociașilor liberi pentru învățătură populară din districtul Neamț depun respectuoasele omagi la picioarele statutu maicului învățător al României.

Ori unde a fost vre un focar de lumină și învățător spiritual despițării străbătute cu serierile în veruri și în proasă ale lui Eliade; și nu era scola începătoare, scola postă, fătădele cunoștințe, ori că de săracă și fi foarte, unde să nu să pătrunsuă deosebită omagie la picioarele statutu maicului învățătorului consimțări naționale.

Numele lui Ioan Eliade părintele literaturii române moderne, a trăit și va tră despușură venerat în inimile geniușilor luminiș de la România. El au trăi cred, mult mult deosebit și oră cugătoare: alătura! Pentru genul său vast și cuprinșător a înălțat într-o singură activitate întreaga nație și poporul său, însoțit de multă luceafără unitate România recunoscută ca stat național și ca putere. Dreundeană între măreții națiuni creștine și civilizate ale Europei, a stat aici și crește a spiritului modern în toată povăția cugătoanelor. Toți literati nostri au meritat și a mari preț și despițări naționale. Foste, însă înzestrăi tot a fost Eliade, incarcașându-se în spiritul românești.

Literat eminent, scriitorul maistru și scientif și politic, om de teorie și de aplicare, învățător public, educator al nației, simplu cugător plin de simțul datelor morale către patrie, înalt drăgitor în timuri turburoase, în toate direcțiile sălii Eliade avea numeroși rivali; dar nici un singur cugător alături de paternici, încă și întrucăt la agermană spirituală, și cu expresii verde și românești a cugătoare. Să nu închidem dar cu respect dinantea, înamicul marei învățătorii al României moderne.

— Literat eminent, scriitorul maistru

(Provocare.) Esponziunile speciale formătoare factorii cei mai puternici pentru progresul industriei de artă, de măiestrie!

Conducătorii „Muzeulungur“ de teatru pentru industrie de artă“ după convingerea căstigătoră prin multe experiențe, se simt chimași, ca pentru desfășurarea industriei de artă, precum un găsimal punctu artă a publicului din cînd în cînd să aranjeze espoziunile speciale, adeca numai pentru unele ramuri a lo industriei de artă.

De astădată dorose de a deschide o „Esponziune de cărti tipărite“, — de legături de cărti și ornamente așează impreună în cîteva de cărti tipărite și lărgiri de cărti, și ornamentare așează impreună în cîteva de cărti tipărite.

Scopul acestei espoziuni e: că să se arate desvelirea istorică, și starea de aji a ramurilor de industrie, și a căror însemnatatea de economie merge paralel cu lărgirea culturii generale a poporilor, — precum scopul e, de a da munstre de înălțătură și înfrumusețare pe acest teren.

Obiectele, ce sunt de a se trămite la espozițiune, să intindă, nu mai că și mai la industria de aceste ramuri, și la literatură maghiară, ci și la cărtile cultură popoarelor din Ungaria, și Transilvania, — în urmă și la România! Sunt de a se trămite:

șii roagă să le găsescă în vre un chip ce le trebuie, îngăduindu-i „că nu iți va fi osteneala în zadar.” Rajkovicivise la avocatul Killer, cîn Timisoara, care era plenipotențial al banului austriac și care se angață să le procure celor 30 români 16,000 fl. pentru un onorar de 2000 fl. Deși aveau lipsă de vre o 4000 fl. canoniu nu dău banilor cu piciorul, ci subordu și obligația de 16,000 fl. Banca trămite plenipotențialului său suma cerută, dar sătenii primeau numai 16,000 fl. și și vinacetis notarul Rajkoviciv o presece că „reia atât pentru dore, că și pentru postenale.” Vine diua de plată la crima rată. Nu plătesc nimenea. Oamenii sunt improbuți, se trăimit sentita la înotarii, dar cei cu pri-cina astăa prea tardiv se deosebte. Se ordonează și se impunesc execu-tiunea pe mobile și pe imobile. De curitor la averilor securestate se denumește de notar. Bieții oamenii plătesc vre o 4000 fl. la dîl notar... dar acesti buni nici astăzi nu se scie, unde sunt.

Vino licitaționarea și Topoleveni-șii că sînt datorii 16,470 afara de camio și de spesele procesului. Ei aleargă la dîl avocat P. Rotariu qîl rongă se intervină. Din Rotariu trămită la Curie doar apeluri de anulare. Aceste apeluri sunt respuse. Roagă privat pe cei dela bancă, ca se amene licitaționarea și se împără plătirea în rate. Banca concede — dar oamenii sciu, că au primit numai 7000 fl. și nu voiesc să plătescă mai mult. El merge de capul lor la împăratul se le facă dreptate, dar firesc totul e înzadă. Licitaționarea se face; banca cumpără cu 24,000 fl., cădătorii au acuza-sătenii, avere din cestinu. Dile bancă le ca executorul judecătore, din Recasius Novák, ca să platească prețul în rate în timp de vreo 20 ani. Nemilosul executor, intrând în posesiune, scoate frunze cu brațul pe bieții te-terani din casele lor și astăzi 26 famili românești din Topolevă sunt pe drumuri fără casă, fără masă. Acestea sunt urmările imprumuturilor nescotite, a carbei credutătilor a poporului și a lipsei de conducători inteligești. Bieții tereni nu sunt exploatați și înse-lati. Fivor oare pedepșii factorilor de reie, ori că pedeștei lor va consta numai în a fi transferați pe spesile eraricului la altă localitate, unde își vor putea încerca apoi norocul din nou?*

(Sarah Bernhard) a pa-ti-reu în Rusia Scrisi private din Kiev spun că la sosirea ei acolo a fost insusită de mulțime, ba se dice că ar fi și bătuță și încă bine.

* (Bombardarea unui munte). În Evileto se va petrece, săptămâna aceasta, un fenomen ne mai vîndut. Muntele Elm, care niciuște astă-vară prin surpraze unuia din parteli se un sat întreg, și a căruia părți păstrează adă și pozițione foarte amenințătoare pentru celelalte sate din giur, va fi dărâmăt cu obuze. Înreprinderea sa încrindăt unui căpitan de artillerie. Căteva tunuri de 8 cm. au transportat de la fața locului. Mâne satul cel mai apropiat va fi desfiert de locuitorii și canonadă va începe de pe poalele unui munte din apropiere. Un cordon de soldați va oprișoarea lumeni de punctele periculoase. Locuitorii astăpăta-

nerăbăde rezultatul acestei incercări care reușind li va scăpa prin apărarea ei sistematică de mulți munci cinoșici cari le bagă friu'a în case.

R. W.*

Prenumerăriiune nouă „Telegraful român”

care apare de trei ori pe săptămînă, deschidere pe anul următor, 1882, cu prețul cel mai moderat, care se poate înfrunta foilei.

Banii de prenumerație se trimis-mai cu însemnele pelegrini asigurării po-stale (Posta utalévány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei unde se află cu domiciliu, și eventual se postul ultim se să scrie bine, ca să se poată cef.

Se atrage atenționarea omului domi-nial, cărăbioromântul se sfîrsește cu ultima Decembrie 1881, și înnoi în vremie abonamentul, pentru ca să nu se expediște slătări a sista, sau înărtăcia cu expedierea foilei*).

Editura „Telegrafului Român” în Sibiu.

* O însemne foarte mare în expediere se face prin lipse a unei fizii de adresă dela abonamentul ultim.

Bibliografie.

(Studii limbei române la străină) sporesc mereu. În dilele acestoia ajunseră în mănie noastre: *Romanisch-Untersuchungen. I. Istro-macedo-romänische Sprachdenkmäler*. Von Dr. Franz Miklossich. Wien, 1881. Aceasta este reproducție separată din „Denkschriften der philosophisch-historischen Classe der Kaiserlichen Akademie der Wissenschaften in Wien.” Vestitul slavist ne prezintă aici: I. Aufzeichnungen des Herrn Dr. Antoniu Joe*, wî să dică probă de limbă istro-română, urmată de un indice; apoi „Materialien zum Studium des Rumänischen in Istrien, von Dr. Theodor Gartner,” urmată de un indice italic și de un adus a editorului Dr. Miklossich la vocabu-larul acesta.

Brosura cuprinde pe 91 pagini în 4* mare materialul de tot prețios și interesant. Ori ce Roman cărtură, ne el și profan în teritoriul filolog, va simți o deosebită plăcere de o parte și care care, dușioiu de altă parte, cestind lumeni frăților nostri din Istriă, astăzi aproape cu total redus.

Scrierea cu deosebire a lui Gartner și fonticul în cel mai strîns înțeleș al cuvîntului de oare ce vrea să de-mărturisească bisericei greco-orientale;

a) cu atestat dela oficiul parochial concernent, că sunt români de mărturisirea bisericei greco-orientale;

b) cu testimoniu scolaria de pe semestrul trecut și de frecuentea în semestrul acesta scolarin;

c) cu testimoniu despre starea materială a concurenților, respective a părinților lor.

În sedința consistoriului archidi-cesană finătă în Sibiu la 1 Decembrie 1881.

am aflat în sfîrșit ear' un birt, dar totuș am fost fericit în diua urmă-toare, că am putut fugi cu un înve-tător de limbă la orașul plăcut Albona din apropiere. Rev. d. paroch din Suceava Martin Prenz, imi procurase adeacă în mod preventor pe un om care să înleuște (creștește vorbes toți oamenii mari din satul acelor), și cu acesta m'au dus numai de la Albona. Matiu Glavina (de 41 de ani) n'a fost numai prompt și neobosit, da era și de omenie și con-sciințios. Arătarea lui și a compari-cijilor săi este slavici de međa-đi. Limbagul său italian este de sine se înțelege venetian; conversația deci dintră mine și el era în cătu impe-decată. Cu silină mare (în 9 Ianuie până în 10 ceasuri) am lăcrat până în seara din 10 Ianuarie. Din jos de Albona ne-am despărțit; el se duse a casa la mica sa familie, ou la port (Rabat), amândoi foarte mulțămiți fin.

O altă apariționă nouă, adeacă o reproducție din „Sitzungsbericht der phil.-hist. Classe der Kaiser. Academie der Wissenschaften” (XCVII, 2): *Beiträge zur Lauteorie der rumänischen Dialekte. Vokalismus I. Von Dr. Franz Miklossich*, Wien, 1881. Aici ni se pre-sentează cercetări erudită asupra fisio-nologiei celor trei dialecte române. Espu-nere și strictă scientifică și combată îci colo păreri de ale „simologistilor.”

nostri. Lucrarea vestitului limbist din Viena e de o importanță netăgăduată. Astăptăm cu nerăbdare eşcisa de sub presă a părții II, prezentată de către autorul într-un din sădimile mai din urmă ale Academiei vieneze, precum ceteam în foile din Viena.

Bursa de Viena și Pestă

Din 14 Decembrie 1881.

	Viena	B-pesta
Rentă de aur	119,80	119,65
1 centime de oblig. de stat	91,70	91,70
II cent. de fr. or armen.	109—	109,25
III cent. de fr. or armen.	109—	—
Oblig. de stat de 1876 de ale reg.	99,25	—
Imprumutul drumurilor de stat	134—	134,25
Obligațiuni eng. de recompen-sa	98,75	98,75
Obligațiuni eng. cu clauză de	98,50	98,75
Obligațiuni eng. cu clauză de	98,75	98,50
Obligațiuni urm. temei, cu clau-ză de	97,70	97,50
Obligațiuni urmăriți transac-tive	99,25	99,25
Obligațiuni urmăriți crăto-va-riante	99,50	—
Obligațiuni eng. cu recompen-sa	97,50	98,25
Datorie de stat austriacă în hârtie	77,35	77,45
Datorie de stat în argint	78,20	78,25
Argint de stat	83,00	83,00
Argint de stat de 1860	134,20	134—
Argint de bancă austro-ung.	85—	85—
Argint de bancă austro-ung.	205—	205—
Argint de bancă austro-ung.	360—	361,50
Argint ung. închiriată transac-tivă	133,25	147,5
Serură fondată al instituției „Albină”	118,20	118,30
Serură fondată al instituției „Galbă”	99,20	99,20
Serură fondată al instituției „Nicolae”	5,60	5,54
Serură fondată al instituției „Loredan” (pe polia de trei lani)	94,3	94,1
Serură fondată al instituției „Cecilia”	56,15	56,05
Serură fondată al instituției „Iulia”	118,80	118,90

Nr. 3761 Scol.

[263] 1—3

CONCURS.

Devenind în vacanță din fundație una Francisc-Iosifină un stipendiu de 100 fl. pentru ascultatori de drept în patrie, — pentru conferință a-custia se publică concurs cu termen până la 31 Decembrie a. c. st. v.

Concurenții la acest stipendiu au și asternă la consistință până la terminul arătat suplimente instruite cu următoarele documente:

a) cu atestat dela oficiul parochial concernent, că sunt români de mărturisirea bisericei greco-orientale;

b) cu testimoniu scolaria de pe semestrul trecut și de frecuentea în semestrul acesta scolarin;

c) cu testimoniu despre starea materială a concurenților, respective a părinților lor.

Din sedința consistoriului archidi-cesană finătă în Sibiu la 1 Decembrie 1881.

Nr. 3328.

[260] 2—3

CONCURS.

La notariatul cersual din Racoviță, de care și în comuna Racoviță, Sebeșul de jos și Sebeșul de sus, în cercul Cisnădiei, comitatul Sibiului, și de ocupat postul de notar cersual, devinț vacanță prin resigna-tiune, și precum și postul de adjunc-tor notarial sistematizat de nou. Scanul notariului și în Racoviță, al adjunc-torului notarial în Sebeșul de jos. Salariul notariului cersual și 400 fl., al adjunc-torului notarial 300 fl. v. a., mai departe amândoi na contă în na-tură și cu deputat de lemn, și fac-e-ndu pentru lucrări private după tarifa.

Concurenții calificați ai să-șe în-năștește petițiuni lor instruite cu documentele de calificatiune și cu do-vadă, că cunosc pe deplin posta trei limbile patriei, în deosebi limbă maghiară și ea română, în grau și în scrii — cătră subscrisul pretor

până la 31 Decembrie an. cur.

Tâlmaciu în 4 Decembrie 1881,

Emericu m. p.,

pretorul cercului Cisnădiei.

TIPOGRAFIA ARCHIDIACESENĂ în SIBIU.

A eșit de sub presă:

CALENDARIU

pe anul comun dela Christos

1882.

Anul al treilea și unulea.

Prețul unui exemplar legat **30 cr.**, pentru vîndători nelega-

23 cr. v. a. și legat **25 cr.** v. a.

CUPRINSUL:

Cateatalog (fără și grigoriu, cu însemnare exactă a Evangelior și glasurilor de pe steagul patriei). — Genealogia caselor domeniilor austriaci. — Regenii europeni. — Servicii postale și telegra-fice. — Conspectul diplomaților. — Taxa de timbru pentru poște și do-

comunicante. — Măsurile noastre și vecinătatea.

Sematismul

biserici ortodoxe-orientale române din Ungaria și Transilvania, cuprin-dând și proto-ortodocși, administra-torii proto-ortodocșilor, arhiepoci și in-vitători cu comunitate bisericești din arhiepiscopat.

Ierarhii metropolitilor învecinăti din Austria-Ungaria.

Două numești. (Novicii). — însemnarea tîrgurilor. — Catalogul cărărilor tipografi archidiace.

Administratorii tipografi archidiacești în Sibiu.